

Міцковська К.

студент, ІМБАГ

Алексєєва О.М.

доцент, к.с.-г.н., ст. науковий співробітник

кафедри плодоовочівництва виноградарства та біохімії

Таврійський державний агротехнологічний університет

імені Дмитра Моторного

м. Мелітополь, Україна

**ВПЛИВ ЗОВНІШНІХ УМОВ НА ДИФЕРЕНЦІАЦІЮ
ГЕНЕРАТИВНИХ БРУНЬОК РІЗНИХ СОРТІВ ПЕРСИКА
(PERSICAVULGARISMILL)**

Персик – одна з найбільш перспективних плодових кісточкових культур Південного Степу України. Його плоди характеризуються високими десертними якостями, універсальним використанням. Персик доволі цікава культура: він рано починає плодоносити(на 2-4 рік після посадки), швидко нарощує врожай, має довгий термін надходження плодів – 3,5-4,0 місяці, а за рентабельністю серед плодових культур займає друге місце після яблуні.

Урожай дерев персика формується під впливом багатьох факторів. Одним з важливих складових елементів формування врожаю є закладка генеративних бруньок. Цей показник залежить від багатьох факторів, які можуть бути регульованими і нерегульованими. До регульованих відноситься навантаження дерева плодами, під час формування і досягання яких проходить диференціація генеративних бруньок, а також агрофон. А ось температурний, радіаційний та водний режими(сад без зрошення) в саду регулювати складно, тому вони, як і геном сорту, в значному ступені впливають на закладку генеративних бруньок.

Дослідження проводилися в персиковому саду Навчально-методичного центра Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного 2011 року посадки(весна) в 2016-2018 роках. Вивчалися 6 сортів персика, з яких – Кримський феєрверк, Сказка і Посол Миру – селекції Нікитського ботанічного саду(Крим), Віреня і Ювілейний Сидоренка – селекції Мелітопольської Дослідної станції садівництва ім. М.Ф. Сидоренка ІСНААН і інтродукований сорт Редхейвен(США).

Під час дослідження були проведені спостереження за довжиною сумарного річного приросту, співвідношенням типів приростів і закладкою генеративних бруньок по типах приростів і по довжині приростів.

Аналіз отриманих даних показав, що в річному прирості в останні роки частка передчасних пагонів невелика, тому порівняльну оцінку закладки генеративних бруньок по сортах і роках проводили тільки на змішених річних приростах. Результати досліджень свідчать про те, що найбільша щільність генеративних бруньок в середньому за 3 року була у сортів Редхейвен і Посол Миру – 52,3 – 51,0 шт/пог.м, близькими до них були результати по сортах Сказка і Кримський феєрверк – 46,7 шт/пог.м., і найменші по сортах Віреня – 36,7 шт/пог.м. і Ювілейний Сидоренка – 21,7 шт/пог.м.(таб.1.)

Таблиця 1

Закладка генеративних бруньок на нормальних річних приростах персика в 2016-2018 рр., шт./пог.метр

Сорти	Роки			Середнє по роках
	2016	2017	2018	
Кримський феєрверк	36	71	33	46,7
Ювілейний Сидоренка	13	31	21	21,7
Редхейвен	54	72	31	52,3
Сказка	38	66	36	46,7
Віреня	48	47	15	36,7
Посол Мира	47	66	40	51,0
Середнє по сортах	39,3	58,8	29,3	

Погодні умови під час диференціації генеративних бруньок по роках значно коливалися, що відобразилося на вивчаємих показниках. В порівнянні з червнем – серпнем 2016 року, в 2017 році в ці місяці температура була на 2-5% нижче, а опадів випало на 80 % більше, що створило кращі умови для диференціації квіткових бруньок. В середньому по сортах в 2017 році щільність закладки бруньок була на 50% вище в порівнянні з цим показником 2016 року.

Погодні умови літа 2018 року для процесу диференціації склалися гірше, ніж у 2017 році, коли середньодобова температура була вище в червні липні на 5-6%, а опадів – менше на 22%. Це вплинуло на зниження щільності закладки генеративних бруньок в 2,0 рази, тобто потенціал урожайності в 2019 році був в два рази меншим, ніж у 2018.

Таким чином, дослідження щільності закладки генеративних бруньок на протязі трьох останніх років показало, що у першу чергу на цей показник впливають біологічні особливості сортів, а у другу – погодні умови під час диференціації. Тому щорічно при визначенні весною ступеня нормуючої обрізки, треба обов'язково враховувати ці фактори з метою раціонального навантаження дерев урожаєм.